

Ο στόχος και ο σκοπός της ζωής

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

«Καὶ οἱ λόγοι ἐγίνε ἀνθρωπος καὶ ἐστησε τὴ σκηνὴ του ανάμεσά μας, καὶ εἶδαμε τὴ θεϊκὴ του δόξα, τη δόξα που ο μοναχογιός την ἔχει απ' τὸν Πατέρα καὶ ἡρθε γεμάτος χάρη θεϊκὴ κι αλήθεια για μας» (Ιω. 1, 14.). «Ο Θεός, λοιπόν, η αρχή καὶ ο σκοπός των πάντων, ενώ οδήγησε πολλούς υιούς στη δόξα, ἐπρεπε να οδηγήσει τὸν αἴτιο τῆς σωτηρίας τους στην ολοκλήρωση του ἔργου του με τὸ πάθος» (Εβρ. 2, 10.).

Αφού η εικόνα έπεσε και έγινε κομμάτια, δεν μπορούσε να μεσολαβήσει για την ανανέωσή της κανένας άλλος παρά μόνο ο πρώτος δημιουργός, αυτός που «είπε και έγιναν, που έδωσε εντολή και δημιουργήθηκαν» (Ψαλμ. 32, 9.). «Όταν έφθασε η ώρα που είχε καθορίσει ο Θεός», η ώρα της απόλυτης θείας θελήσεως για τη σωτηρία, «απέστειλε τον Υιό του, ο οποίος γεννήθηκε από μια γυναίκα και υποτάχθηκε στο νόμο, για να εξαγοράσει τους υπόδουλους στο νόμο, για να γίνουμε παιδιά του Θεού» (Γαλ. 4,4-5).

Την ημέρα που γιορτάζουμε το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του κόσμου, τα Χριστούγεννα, επισκέφθηκε ο Θεός το λαό του και «ο Λόγος πήρε σάρκα, έγινε ἀνθρωπος»(Ιω.1,14.). Ποτέ δεν ακούστηκε προηγουμένως στην παγκόσμια ιστορία περισσότερο χαρμόσυνη είδηση απ' αυτήν, ότι «ο Λόγος έγινε ἀνθρωπος». Το αιώνιο άγγελμα και στους ουρανούς και στη γη και κάτω απ' αυτήν ακόμη, είναι μόνο αυτό ότι «ο Λόγος έγινε ἀνθρωπος». Στη δημιουργία που ήταν υποταγμένη στη φθορά και το θάνατο, ποιό άλλο ή μάλλον ποιός άλλος αναμενόταν, παρά μόνο ο πρώτος αρχιτέκτονας για να επαναφέρει την ισορροπία; Όλη η δημιουργία πιεζόμενη από τη φθορά κραύγαζε: «Δείξε μας το πρόσωπό σου και έτσι εμείς θα σωθούμε» (Ψαλμ. 79, 4.)· «κάνε γρήγορα ως οικτίρμων και τρέξε ως ελεήμων να μας βοηθήσεις γιατί μπορείς όταν θέλεις». Και πάλι «γρήγορα ας μας προλάβουν τα ελέη σου Κύριε, γιατί είμαστε σε πολύ άθλια κατάσταση» (Ψαλμ. 78, 8).

Και αφού άφησε τους ουρανούς «ο Λόγος, έγινε ἀνθρωπος». Στις τέσσερεις αυτές λέξεις περικλείεται όλο το ευαγγέλιο, η καλή αγγελία στους ουρανούς και στη γη, σ' ολόκληρη τη δημιουργία. Αφού έγινε ο Θεός Λόγος σάρκα, σημαίνει ότι ενώθηκε υποστατικά με τον ἀνθρωπο, ο οποίος από τώρα και στο εξής έγινε ἀνθρωπος, «θεοσάρξ». Η ανθρωπινή σάρκα του Λόγου στη μυστική αλλά πραγματική ἐνωσή της με το Θεό, ζει και ακτινοβολεί όλες τις θείες τελειότητες. Δεν έγινε μόνο σάρκα ο Θεός Λόγος όταν φόρεσε τη δική μας φύση, αλλά και ψυχή, «θεοψυχή». Αλλά και μετά την ἐνωση και τα δύο παραμένουν ασύγχυτα. Ο Θεός παραμένει Θεός και η ψυχή ψυχή. Με τη διαφορά ότι η ψυχή αφού δέχτηκε τις θεϊκές ιδιότητες με τη χάρη μετέχει πλέον στα χαροποιά μυστήρια του Θεού. Με την υποστατική μετοχή, με τη θεία αυτοζωία και αθανασία έγινε η ψυχή ενεργό πλέον μέλος της εν Χριστώ αειζωίας και αθανασίας και των υπολοίπων θείων ιδιοτήτων συμμετέχοντας στη θεία οικονομία, δηλ. το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Με τη σάρκωσή του ο Θεός Λόγος δώρισε και άλλες ιδιότητες στην ανθρώπινη φύση. Σε ολόκληρη τη ψυχοσωματική ύπαρξη του ανθρώπου, ο Λόγος μετέδωσε μέρος των θείων του ιδιοτήτων και με αυτό τον τρόπο όλα μεταμορφώθηκαν στη «θεοειδεία», όπως ήταν πριν από την πτώση. Τώρα δε, ο κατά Χριστόν ἀνθρωπος απόκτησε χριστοαίσθηση, χριστοσυνείδηση, χριστοθέληση, χριστομνήμη και γενικά όλη η φύση μας εμβολιάστηκε στο θεωμένο σώμα του Χριστού και χριστοποιήθηκε. Επειδή δε ο Θεός Λόγος είναι ο δημιουργός ολόκληρης της δημιουργίας, αυτός είναι και το θεμέλιο ολόκληρου του παγκόσμιου οικοδομήματος. Με την αμαρτία και το κακό ο ἀνθρωπος αποπειράται να απομακρύνει το Δημιουργό Θεό Λόγο από τα θεμέλια του σύμπαντος. Ο Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού σαρκώθηκε, για να κοινωνήσει με τη δημιουργία του και να την επαναφέρει προς το Δημιουργό της, από τον οποίο την απέσπασε η παράβαση και η πτώση.

Ταυτόχρονα αυτός είναι και το πρώτο της θεμέλιο· «Αυτός είναι εικόνα του αόρατου Θεού, πριν από κάθε πλάσμα γεννημένος. Γιατί τα πάντα δι' αυτού ἡρθαν στην ύπαρξη, όσα υπάρχουν στον ουρανό και στη γη, τα ορατά και τα αόρατα, θρόνοι και κυριότητες, αρχές και εξουσίες, ό,τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν ἔχει σκοπό» (Κολ. 1,15-16.) και σε άλλο σημείο λέγεται: «Κανένας δεν μπορεί να βάλει άλλο θεμέλιο εκτός από αυτό που υπάρχει και που είναι ο Ιησούς Χριστός» (Α' Κορ. 3, 11). Όποιος οικοδομεί πάνω σ' αυτή τη στερεά και ασάλευτη πέτρα του σύμπαντος είναι άνθρωπος φρόνιμος και η προσωπικότητά του απόκτησε όλα τα ιδιώματα του Θεού Λόγου, έχει «λογοποιηθεί», για να παραμείνει άκαμπτος στην καταιγίδα των εγκόσμιων σεισμών και της αβεβαιότητας.

Η ενανθρώπηση του Θεού Λόγου απέδειξε, ότι η λογικότητα είναι η ουσία της φύσεώς μας και το θεμέλιο και η βάση όλης της υπάρξεώς μας. Κατά το αρχέτυπό της και κατά τη φύση της όλη η δημιουργία, αισθητή και νοητή, προέρχεται από το Θεό Λόγο και είναι για τον Λόγο. Σ' αυτόν και δι' μέσου αυτού όλα επανέρχονται στην έλλογη καταγωγή και ύπαρξή τους. Και εμείς αφού έχουμε την καταγωγή μας από το Θεό και διά του Θεού, η ζωή και η ύπαρξή μας εξαρτώνται ολοκληρωτικά από αυτόν. Μήπως δεν μιλούν γι' αυτό και τα λόγια του Κυρίου μας, «χωρίς εμένα δεν μπορείτε να κάνετε τίποτε» (Ιω. 15, 5.);

(Γέροντος Ιωσήφ, Εκ του θανάτου εις την ζωήν, Ψυχωφελή Βατοπαιδινά 3, σ. 31-34, σε μεταφορά στη νεοελληνική γλώσσα)